

**EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE
COUR EUROPEENNE DES DROITS DE L'HOMME**

TRETJI ODDELEK

SKLEP

Pritožba št. 17268/23
Miloš MIHAJLOVIĆ
proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) je 17. marca 2026 kot odbor v sestavi:

Latif Hüseyinov, *predsednik*,
Canolic Mingorance Cairat,
Vasilka Sancin, *sodnici*,

in Olga Chernishova, *namestnica sodnega tajnika oddelka*,
ob upoštevanju:

pritožbe (št. 17268/23) proti Republiki Sloveniji, ki jo je 21. aprila 2026 na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču vložil državlján Bosne in Hercegovine, Miloš Mihajlović (v nadaljnjem besedilu: pritožnik), rojen leta 1961 in stanujoč na Bledu, ki ga je zastopala Odvetniška družba Čeferin in partnerji, odvetniška družba iz Grosuplja;

sklepa, da obvesti slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada), ki jo zastopa V. Klemenc, višja državna odvetnica, o pritožbi;

stališč strank,

po razpravi sklenilo:

PREDMET ZADEVE

A. »Izbris« imena pritožnika iz registra stalnega prebivalstva in s tem povezan splošni pravni okvir

1. Pritožnik je bil nekdanji državlján Socialistične federativne republike Jugoslavije s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Njegovo ime je bilo 26. februarja 1992 izbrisano iz registra stalnega prebivalstva na podlagi zakonodaje, ki jo je sprejela Slovenija, in je tak status ohranil do 11. junija 2002, ko je pridobil stalno prebivališče v Sloveniji.

SVET EVROPE

CONSEIL DE LEUROPE

2. Sodišče je "izbris" takih nekdanjih stalnih prebivalcev v Sloveniji obravnavalo v pilotni sodbi v zadevi *Kurić in drugi proti Sloveniji* [VS], št. 26828/06, ESČP 2012 (izvlečki). V tej zadevi je veliki senat ugotovil kršitev pravic pritožnikov, zagotovljenih z 8., 13. in 14. členom konvencije. Za več podrobnosti o splošnem kontekstu glej *Kurić in drugi* (navedeno zgoraj, 16.–83. odstavek) ter *Anastasov in drugi proti Sloveniji* ((sklep), št. 65020/13, 6.–10. odstavek, 18. oktober 2016).

3. 21. novembra 2013 je bil sprejet Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP; v nadaljnjem besedilu: zakon o povračilu škode izbrisanim). Zakon o povračilu škode izbrisanim določa posebno odškodninsko shemo za "izbrisane", ki zagotavlja denarno odškodnino in druge oblike zadoščenja, ter določa postopek, ki ga je treba upoštevati. Odškodnina se je uveljavljala v upravnem postopku in izračunala na podlagi pavšalnega zneska 50 evrov (EUR) za vsak dopolnjeni mesec "izbrisa". Če "izbrisani" menijo, da so upravičeni do dodatne odškodnine, lahko vložijo zahtevek v skladu s splošnimi pravili Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 83/2001) v sodnem postopku (glej *Anastasov in drugi*, navedeno zgoraj, 13.–19. in 38.–44. odstavek).

4. 25. maja 2016 je Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel resolucijo CM/ResDH (2016)112 v pilotni zadevi *Kurić in drugi* v skladu z drugim odstavkom 46. člena konvencije. Potem ko se je Odbor ministrov prepričal, da je tožena država sprejela splošne in posamične ukrepe, zahtevane s prvim odstavkom 46. člena konvencije, je izjavil, da je opravil svoje naloge na podlagi drugega odstavka 46. člena, in odločil, da obravnavo zadeve konča (glej *Anastasov in drugi*, navedeno zgoraj, 25.–32. odstavek).

B. Ustrezni domači postopki, ki jih je sprožil pritožnik

5. 19. marca 2009 je Ministrstvo za notranje zadeve pritožniku priznalo stalno prebivališče *ex tunc* od dneva njegovega "izbrisa" do dneva, ko je pridobil stalno prebivališče v Sloveniji.

6. 20. aprila 2017 je pritožnik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani vložil civilno tožbo, s katero je zahteval odškodnino za škodo, ki jo je utrpel zaradi "izbrisa". Zahteval je 18.000 EUR za nepremoženjsko škodo in 120.000 EUR za premoženjsko škodo. V utemeljitev svojega zahtevka glede premoženjske škode zaradi izgube dohodka je pritožnik navedel, da je izgubil zaposlitev in da zaradi svojega neurejenega statusa ni mogel dobiti nove zaposlitve. Poleg tega je navedel, da je izgubil dohodek, ker ni več mogel opravljati svojega dela s krajšim delovnim časom (kot taksist). V zvezi s tem je predlagal postavitev izvedenca finančne stroke za oceno dohodka taksistov v navedenem obdobju.

7. 5. junija 2019 je pritožnik spremenil tožbo in tožbeni zahtevek glede nepremoženjske škode povečal na 40.000 EUR.

8. 18. oktobra 2019 je Okrožno sodišče v Ljubljani opravilo obravnavo, na kateri je pritožnika opozorilo, da del zahtevka, ki se nanaša na njegovo delo kot taksist, ni podrobneje opredeljen. Pritožnik je na zaslišanju na obravnavi med drugim navedel, da od "izbrisa" ni delal, ker psihično ni bil sposoben za to.

9. 11. septembra 2020 je Okrožno sodišče v Ljubljani izdalo sodbo, s katero je pritožniku prisodilo odškodnino za nepremoženjsko škodo v znesku 11.070 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 19. aprila 2017 naprej. Preostali del pritožnikovega zahtevka je zavrnilo.

10. Sodišče je svojo odločitev oprlo na ustrezne listinske dokaze, mnenje postavljenega medicinskega izvedenca ter izpovedbe prič in pritožnika. Med drugim je zavrnilo predlog za postavitev izvedenca finančne stroke in navedlo, da pritožnik ni niti utemeljil svojega zahtevka niti predložil dokazov o svojih dohodkih pred "izbrisom", zaradi česar je bil predlagani izvedenski dokaz nepotreben.

11. Okrožno sodišče v Ljubljani je v sodbi poudarilo, da se v zadevah, ki se nanašajo na "izbris", domnevata tako protipravnost ravnanja kot tudi krivda tožene stranke. Vendar je trditveno in dokazno breme glede škode ter vzročne zveze med nastalo škodo in "izbrisom" ostalo na tožniku.

12. V zvezi s pritožnikovim zahtevkom za odškodnino zaradi izgube dohodka je Okrožno sodišče v Ljubljani ugotovilo, da je pritožnik sicer sprva izgubil zaposlitev zaradi "izbrisa", vendar mu je bilo 12. januarja 1993 izdano osebno delovno dovoljenje za nedoločen čas. Ni navedel, da bi poskušal najti novo zaposlitev in da bi bil zaradi "izbrisa" zavrjen. Kot je še ugotovilo sodišče, pritožnik svojega zahtevka za odškodnino ni utemeljil s tem, da zaradi psiholoških posledic "izbrisa" ni mogel delati. Glede na navedeno in ob upoštevanju dejstva, da je pritožnik ostal brez zaposlitve več kot 13 let po ureditvi svojega statusa, je sodišče ugotovilo, da ni dokazal vzročne zveze med "izbrisom" in svojo brezposelnostjo.

13. Podobno je Okrožno sodišče v Ljubljani ugotovilo, da pritožnik ni dokazal, da zaradi "izbrisa" ni več mogel opravljati dela taksista, ter da ni predložil zadostne podlage v dejstvih o višini svojih dohodkov pred "izbrisom".

14. Višje sodišče v Ljubljani je s sodbo z dne 2. aprila 2021 zavrnilo pritožnikovo pritožbo in med drugim ugotovilo, da ni bilo vzročne zveze med "izbrisom" in premoženjsko škodo, ki jo je uveljavljal pritožnik.

15. Potem ko pritožnikov predlog za revizijo ni bil uspešen, je ta 4. julija 2022 vložil ustavno pritožbo. Ustavno sodišče

je 30. decembra 2022 sklenilo, da ustavne pritožbe ne sprejme v obravnavo.

16. Pritožnik se je na podlagi 6. člena konvencije in, po vsebini, na podlagi 13. člena v povezavi z 8. členom konvencije pritožil, da so domača sodišča samovoljno zanikala obstoj vzročne zveze med "izbrisanom" in zatrjevano premoženjsko škodo. Pritožil se je tudi, da je prvostopenjsko sodišče neupravičeno zavrnilo njegov predlog za postavitev izvedenca finančne stroke za oceno njegove izgube dohodka.

PRESOJA SODIŠČA

17. Pritožba se nanaša na vprašanje ustreznosti odškodnine, izplačane pritožniku, ki je bil 26. februarja 1992 "izbrisan" iz registra stalnega prebivalstva

(glej *Kurić in drugi proti Sloveniji* [VS], št. 26828/06, 341.–362. in 393.–396. odstavek, ESČP 2012 (izvlečki), kjer je bila zaradi "izbrisa" pritožnikov ugotovljena kršitev 8. in 14. člena konvencije).

18. Sodišče poudarja, da mora tožena država "izbrisanim" zagotoviti ustrezno zadoščenje na nacionalni ravni za kršitve (glej *Kurić in drugi proti Sloveniji* (pravično zadoščenje) [VS], št. 26828/06, 79. in 137. odstavek, ESČP 2014, ter *Anastasov in drugi proti Sloveniji* ((sklep), št. 65020/13, 103. odstavek, 18. oktober 2016). Pri presoji, ali so tožniki izpolnili svoje dokazno breme, morajo domača sodišča tako upoštevati posebno težavnost dokazovanja premoženjske škode, ki je nastala "izbrisanim", zaradi posledic, ki so že po svoji naravi težko določljive, in zaradi časa, ki je pretekel od njenega nastanka (glej *Kurić in drugi* (pravično zadoščenje), navedeno zgoraj, 87.–88. odstavek). Kljub temu se od tožnikov zahteva tudi, da v domačih postopkih ravnajo skrbno in da pred domačimi sodišči ustrezno uveljavljajo iste pravne argumente, ki jih nato uveljavljajo pred Sodiščem (glej smiselno *Fu Quan, s.r.o. proti Češki republiki* [VS], št. 24827/14, 171.–172. odstavek, 1. junij 2023).

19. Sodišče ugotavlja, da je vlada izpodbijala dopustnost pritožbe, ker niso bila izčrpana domača pravna sredstva, in zaradi zlorabe pravice do pritožbe. Vendar pa Sodišče meni, da ni treba obravnavati ugovorov vlade, saj je pritožba v vsakem primeru nedopustna iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

20. V obravnavani zadevi so domača sodišča pritožniku prisodila odškodnino za nepremoženjsko škodo, zahtevke glede premoženjske škode pa so zavrnila, saj niso ugotovila vzročne zveze med njo in pritožnikovim "izbrisanom" iz registra stalnega prebivalstva (glej 9.–14. odstavek zgoraj).

21. Sodišče ugotavlja, da je pritožnik užival pravico do kontradiktornega postopka, v katerem ga je zastopal odvetnik, in da je lahko na več stopnjah sodišča navedel vse argumente, ki jih je štel za pomembne.

Poleg tega je Okrožno sodišče v Ljubljani izvedlo dokazno oceno ob upoštevanju vseh dejstev zadeve, ki so mu bila predložena, in svojo odločitev ustrezno obrazložilo. Ugotovitev domačih sodišč, da pritožnik ni izpolnil svojega trditvenega in dokaznega bremena za utemeljitev svojega zahtevka (glej 12.–13. odstavek zgoraj), se ne zdi samovoljna ali očitno nerazumna (glej *De Tommaso proti Italiji* [VS], št. 43395/09, 170. odstavek, 23. februar 2017, in *Semenya proti Švici* [VS], št. 10934/21, 193. odstavek, 10. julij 2025). Pravila o dokaznem bremenu so predvsem zadeva, ki jo urejajo notranje pravo in domača sodišča (glej *Grosam proti Češki republiki* [VS], št. 19750/13, 131. odstavek, 1. junij 2023).

22. Sodišče ob upoštevanju svoje subsidiarne vloge ne vidi razlogov za odmik od ugotovitve domačih sodišč, saj je ni mogoče šteti za samovoljno ali za takšno, ki pritožniku nalaga pretirano breme. Zato ne vidi razloga za ugotovitev, da so bila pravna sredstva, ki so bila pritožniku na voljo za uveljavljanje bistva njegove pravice, varovane z 8. členom, neučinkovita. V zvezi s tem Sodišče znova poudarja, da "učinkovitost" "pravnega sredstva" v smislu 13. člena ni odvisna od gotovosti ugodnega izida za pritožnika (glej *Ramirez Sanchez proti Franciji* [VS], št. 59450/00, 157. odstavek, ESČP 2006-IX).

23. Sodišče v zvezi s pritožnikovimi očitki po prvem odstavku 6. člena konvencije zaradi zavrnitve prvostopenjskega sodišča, da to postavi izvedenca finančne stroke, ugotavlja, da je Okrožno sodišče v Ljubljani za svojo odločitev navedlo zadostne razloge, ki jih Sodišče ne šteje za nerazumne (glej 10. odstavek zgoraj). Poleg tega, kot je bilo navedeno zgoraj, je pritožnik lahko v celoti sodeloval v domačih postopkih in v postopku pred Sodiščem ni izkazal, da ti postopki niso izpolnjevali zahtev iz prvega odstavka 6. člena konvencije.

24. Ob ustreznem upoštevanju zgoraj navedenih dejstev in razlogov, ki so jih navedla domača sodišča, Sodišče ne dvomi, da so bili domači postopki kot celota pošteni in da je imel pritožnik na voljo "učinkovito" pravno sredstvo, ki je lahko neposredno zagotovilo popravo krivic iz njegovih pritožb po 8. členu konvencije. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi očitki očitno neutemeljeni in jih je treba zavrniti v skladu s točko (a) tretjega odstavka in četrtrim odstavkom 35. člena konvencije.

Iz teh razlogov Sodišče soglasno

*razglaš*a, da je pritožba nesprejemljiva.

MIHAJLOVIĆ proti SLOVENIJI, SKLEP
Sestavljeno v angleškem jeziku in poslano v pisni obliki 9. aprila 2026.

Olga Chernishova, namestnica sodnega tajnika
oddelka

Lot'Il'
Huseynov,
predsednik